

skulde kaldes Alderdomsforsørgelse, hvilket ogsaa vilde være temmelig urimeligt; men, sagde han, det var altid Noget, det kunde komme mange Mennesker til Gode, og dette, at etablere en Alderdomsforsørgelse, var i det Hele Noget, der var saa overordentlig vanskeligt, at han ikke vidste, at der kunde være nogenjomhelst Tale om, at man i en nær Fremtid kunde komme ind derpaa. Det lyder virkelig lidt underligt at høre dette af en Minister, som er Medlem af en Regering, der for ikke ret længe siden har forelagt et Forslag til Alderdomsforsørgelse. Jeg veed ikke, om der i den ærede Ministers Udtalelser skulde ligge en Erkjendelse af, at det Forslag, der den Gang fremkom, i Grunden slet ikke var Noget værd. Det var det naturligvis ikke efter min Mening, men da Ministeren mener, at det næsten er en Umulighed, at komme til Klarhed over Etableringen af en Alderdomsforsørgelse og klare det Spørgsmaal, og siger dette samtidig med, at det ikke er saa længe siden, at Regeringen forsøgte paa at klare det, forekommer det mig, at disse Bestemmelser staa noget underligt overfor hinanden. Jeg anser det nu ikke saa vanskeligt at klare Alderdomsforsørgelses-spørgsmaalet, naar man blot vil gjøre det paa den rigtige Maade og gaa ud fra, at det er Statens Pligt at forsyge dem, som virkelig have Krav paa at blive forsyge af Samfundet, de usorstyldt Lidende og Trængende. Jeg kan altsaa ikke se, at disse Bestemmelser have nogen Betydning for Arbejderne. De ville kun have den Betydning at umuliggjøre Lovforslag, som man mente at kunne gennemføre, som f. Ex. Lovforslaget om Hjælpekasser, der skulde tjene til at befordre Udviklingen af det frivillige Fattigvæsen og andre Foranstaltninger, uden at der i Lovforslaget ydes Nogetjomhelst, der har nogen Betydning, idet der stilles Betingelser, som det er umuligt for dem, det skulde komme til Gode, at opfylde. Jeg skal endnu henlede Opmærksomheden paa § 67, som det dog forekommer mig, selv ud fra Regeringens Synspunkt, burde forandres. Der staar nemlig: „I Krigstilfælde er Regeringen bemyndiget til at træffe Foranstaltning til, at Forsørgelsen af tjenstgjørende Militæres Familier sker i Overensstemmelse med Grundspætningerne i Loven om Forsørgelse af deslige Familier af 12te Marts 1864, saaledes at Forsørgelsen ikke medfører de Følger, som flyde af en fra Fattigvæsenet modtagen Understøttelse“. Det forekommer mig rigtig nok, at dette, at Regeringen „er bemyndiget“ absolut burde forandres til, at Regeringen „er forpligtet“. Jeg synes dog nok, at naar man forlanger, at Folk skulle

ind til Militærtjeneste og offre deres Kraft og Tid paa Noget, som er en Uvssjag for denne Regering, maatte denne føle sig forpligtet til at underholde Familien, naar den ikke er i Stand til at forsyge sig selv. Jeg vil derfor haabe, at det bliver forandret. Der kunde naturligvis endnu være Meget at sige om dette Lovforslag, der strejfer ind paa et saa overordentlig stort Omraade, men da jeg ikke kan se, at det har den Værdi, som jeg kunde ønske, at det skulde have i Retning af at komme dem til Gode, som det egentlig skulde, og da jeg ikke kan se rettere, end at det stiller sig hindrende i Veien for Bestemmelser, som der her i Thinget i en Række af Aar har været Tale om at gennemføre, og da det ikke ser Livet fra det Synspunkt, som jeg mener, det skal ses fra, naar man i det Hele skal lovgive om Fattigvæsenet, skal jeg kun beklage, at Lovforslaget er kommet frem i den Skikkelse, og at det vil have den Virkning længe at forhindre Gjennemførelsen af saadanne Bestemmelser, som absolut vilde komme den arbejdende og lidende Del af Befolkningen til Gode.

Christianen: Efter de Forhandlinger, som nu allerede ere førte om det foreliggende Lovforslag, kan jeg fatte mig meget kort. Jeg vil begynde med at slutte mig til den foregaaende ærede Talers sidste Udtalelser, idet han beklagede, at Lovforslaget var fremkommet i den Form, det er fremkommet i. Jeg kan virkelig ikke se Andet, end at Lovforslaget er saa ufuldstgjørende i Forhold til Nutidens Krav, at vi ikke burde have set det i den Form, hvori det foreligget. Ministeren burde langt hellere have biet, til han kunde have fremsat et Forslag, der bedre kunde fyldestgjøre Nutidens Krav, end der er Mulighed for, at dette Lovforslag vil kunne gjøre. Jeg kan derfor heller ikke slutte mig til den Velvillie og den Tak, som fra forskjellige Sider er udtalt med Hensyn til Lovforslaget. Hvad er det nemlig, Lovforslaget byder? Der er rettet en Tak til Ministeren, fordi han har fremsat Forslaget i en saa klar og tydelig Form, og fordi det er saa behageligt og godt ordnet, og jeg kan heller ikke sige Andet, end at det er et Forstrin ved Lovforslaget. Men det er jo dog heller egentlig ikke mere, end Ministeren har Forpligtelse til, og som det ligger i hans egen Interesse at gjøre, og jeg tror ikke, at Thinget derfor behøver at rette nogen Tak til Ministeren. En anden Ting, hvorom der er talt saa anerkjendende, er, at vi nu saae Fattiglovgivningen saaledes sammenfattet, at den bliver mere fortrolig og mere tilgængelig for den almindelige Befolkning,